

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Dezavantajlı Bireylerin Sosyal Entegrasyonu ile İstihdam Edilebilirliklerinin Geliştirilmesi Hibe Programı

İlle De Bir İş Olsun! Projesi

Ortak Akıl Çalıştayı: Sürdürülebilirlik

23.01.2017 tarihinde Zeniva Hotel’de İzmir Romanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği’nin yürütmekte olduğu “İlle De Bir İş Olsun Projesi!” kapsamında gerçekleştirdiği Sürdürülebilirlik ve İletişim konulu Ortak Akıl Çalıştayı’nda katılımcılar tarafından tartışılan konuları içeren çalıştay raporudur.

Bu yayın Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti’nin mali katkısıyla hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden yalnızca İzmir Romanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği sorumludur ve bu içerik hiçbir şekilde Avrupa Birliği veya Türkiye Cumhuriyeti’nin görüş ve tutumunu yansıtmamaktadır.

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAMI OTORİTESİ

...

İlle De Bir İş Olsun! Projesi

Ortak Akıl Çalıştayı: Sürdürülebilirlik

Finansal Sürdürülebilirlik

Finansal açıdan; finansman sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?

Kurumsal Sürdürülebilirlik

Faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?

Politik Sürdürülebilirlik

Politika düzeyinde(eğer varsa) projenin yapısal etkisi ne olacaktır? Örneğin; mevzuatta, gidişatta, yöntemlerde v.b. bir iyileşme sağlanacak mı?

Çevresel Sürdürülebilirlik

Çevresel düzeyde (eğer varsa) projenin çevreye olumlu-olumsuz etkileri var mı ?

WORLD CAFE YÖNTEMİ

...

Bu yöntem ile dinamik bir etkileşim ortamında samimi ve gerçek paylaşımlar yaşanır. Tüm katılımcı bireylerin bütüncül bir bakış açısına ulaşılması amacıyla çalıştay World Cafe tekniği ile düzenlenmiştir. Katılımcılara projenin sürdürülebilirlik başlığı altında; finansal sürdürülebilirliği, kurumsal sürdürülebilirliği, politik sürdürülebilirliği ve çevresel sürdürülebilirliğinin sağlanmasıyla ilgili sorular yöneltilmiş ve ortak akılda paylaşımda bulunmaları amaçlanmıştır.

FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

‘İlle de Bir İş Olsun!’ Projesinin finansal olarak diğer yıllarda da sürdürülebilirliğinin sağlanması hem kurumsal gelişim açısından hem de projenin farklı dinamikler açısından benimsenmesi için önem arz etmektedir. Bu kapsamda, yeni projeler tasarlanmalı ve uluslararası hibe desteklerine başvurulmalıdır. Böylece projenin süresi uzatılmış olacak ve daha çok kişi istihdam edilebilecektir. Yapılacak olan bir sonraki projede şehirdeki mevcut iş gücü piyasası araştırılarak isabetli seçimler yapılmalıdır. Romanların talep ettiği ve yeteneklerinin olduğu iş kollarında proje yapılması aktif katılımı sağlayacaktır.

Fabrikalar ve işverenlerle (özellikle eleman eksiği olanlarla) görüşülmeli, yeni konularda proje ortaklığı için çalışmalar yapılmalıdır. Bu kapsamda, yeni işbaşı eğitim projeleri gerçekleştirilebilir. 100 roman vatandaşa kazandırılan ekonomik girdiyle diğer roman vatandaşlar açısından bu sektöre özendirici olması projenin yaygınlaştırılması için önemli bir unsurdur. İller Bankası, Devlet Su İşleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Karayolları Bölge Müdürlüğü gibi altyapı sektörünü oluşturan kurumlara proje iyi bir şekilde ifade edilmeli, bu kapsamda destek vermeleri sağlanmalıdır.

İzmir genelinde, inşaat sektöründe ehliyetli iş makinesi operatörü sayısı oldukça düşüktür. Sektörde iş makinesi operatörü açığının bulunması eğitime katılan roman vatandaşların istihdamını kolaylaştıracaktır. Bu çerçevede, inşaat sektörü ve iş makinesi üreten firmalardan sponsorluk faaliyetleri talep edilebilir. Katkı sağlayacak olan firmaların projenin içerisinde yer alan İş Kulübü faaliyetine destek olmaları için teşvik edilebilir. İş Kulübü içerisinde birden çok nitelikli firma sahibi ve kurumların olması eğitim gören vatandaşların istihdam edilebilirliklerini kolaylaştıracaktır.

İzmir Romanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği finansal yönden gelişmesi için yürüttüğü Avrupa Birliği Projesi dolayısıyla kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmak amacıyla müracaatta bulunmalıdır.

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kurumsal sürdürülebilirlik açısından; mevzuat ve koordinasyon eksikliği giderilmesi, kurumlar arası bilgi alışverişi sağlanması derneğimizin ilerleyen dönemlerdeki gelişimini destekleyecektir. Roman vatandaşlarla ilgili kurumsal farkındalık çalışmaları yapılmalı ve romanlara yönelik özgün çalışma politikaları geliştirilmelidir. Kurumsal kapasitenin artırılması için özellikle kadınlar için yurt dışı bağlantılı işler araştırılmalıdır. Projede belirtilen iş makinesi operatörlüğü eğitimine roman kadınların da katılması teşvik edilmelidir. Kurumsal sürdürülebilirliğin sağlanması için, projenin başarılarını iyi anlatma, algı oluşturma ve lobi faaliyetlerini etkin yürütme çalışmaları yapılmalıdır. Sadece istihdam odaklı değil, sosyalleşme açısından da yapılacak projeler geliştirilebilir. İzmir Romanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği kurumsal donanımının kalitesini bu yönde arttırabilir.

İzmir Romanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin kurumsal kapasitesinin güçlenmesi roman vatandaşların aktif katılımı ve gerçekleştirilecek olan projelere destek vermeleriyle ilişkilidir. Psikososyal destek ve katılımcılara aileleri ile birlikte psikolojik destek sağlanması, aile içi eğitimlerin verilmesi katılımcıları hem yapacakları işe hazırlayacak hem de aile içi iletişimi güçlendirecektir. Katılımcıların yapacakları işi benimsemeleri ve sürdürülebilirliği sağlamaları açısından iş disiplini konusunda eğitim verilebilir.

İŞKUR iş ve meslek danışmanları tarafından yapılan İŞKUR Mesleki Yönelim Bataryası Programı roman vatandaşlarımız için de uygulanabilir, kişilerin ilgilerini, yönelimlerini, becerilerini fark ederek geliştirmelerini desteklemek ve böylece mesleki alternatiflerini görerek tercihlerini netleştirmelerine yardımcı olunması sağlanabilir. Bu araç, bireylerin farklı meslekleri ve kendi kişisel özelliklerini tanımaları ve kendileri için en uygun mesleği bulabilmelerini hedeflemektedir. Gerçekleştirilecek olan projeler, roman vatandaşların gerçeklerine, yaşam tarzlarına, kültürlerine uygun, sosyal entegrasyonu hedefleyen ancak *asimilasyonsuz* olmalıdır. Sadece istekli değil, yetkin vatandaşlarla yola çıkılmalıdır. Disiplinli, inançlı, diğer kişilere örnek olabilecek, sorumluluk sahibi olan kişilerin katılımı projeyi taçlandıracaktır. Kursiyer seçimleri belirtilen unsurlar açısından son derece önemlidir. İşveren konumundaki kişilerin de seçim sürecinde karar alıcı mekanizmada bulunmaları nitelikli ve işi yapabilecek potansiyelde olan kişilerin belirlenmesi konusunda katkı sağlayacaktır.

Doğrulanabilir göstergeler ve çıktılar bir Avrupa Birliği projesinin başarısını ve hedeflerine ulaşabilme oranını kanıtlar niteliktedir. Bu kapsamda görsel materyallerin kanıtlayıcı biçimde kullanılması projenin görünürlüğü açısından önem arz etmektedir. Projemizde belirtilen iş makinesi operatörlüğü eğitimine başlamadan önce ve eğitim sonunda çekilecek olan kısa filmler hem roman vatandaşlar arasındaki algıyı ölçecek, hem de kamuoyuna sergilenmesi açısından önemli bir çıktı haline gelecektir. Bunun yanı sıra, işverenlerin de roman popülasyonuna olan bakış açısı ölçülmeli, *sosyal içerme* kavramı proje kapsamında yapılacak olan seminer ve ortak akıl çalışmaları süresince vurgulanmalıdır.

POLİTİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

İzmir Romanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin politika geliştirilmesi ve dış dinamikler tarafından desteklenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda uluslararası tanıtım ve ısındırma çalışmaları yapılabilir. Kurumun politik marjı oluşturulabilir ve farklı unsurlara yayılabilir. Meslek odaları, Ticaret Odası, belediyeler gibi yerel dinamiklerden faydalanılabilir. Kurumların romanlara olan önyargılı yaklaşımlarını değiştirmek için çalışmalar yapılabilir. Projenin etkinliğini arttırmak için proje çıktılarının kurumlar düzeyinde iyi ifade edilmesi gerekmektedir. Meslek örgütleri, odalar ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile bir araya gelip ilişkileri güçlendirme ve iş birliği alanlarını tartışmak amacıyla toplantılar düzenlemek hem farkındalığı hem de politik sürdürülebilirliğe imkan sağlayacak unsurlardandır.

Roman vatandaşların sosyal ve ekonomik alanda daha etkin olabilmesi için alana özgün politikaların üretilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Milli Eğitim Bakanlığı ve İŞKUR işbirliği ile dezavantajlı gruplara özgü program düzenleme çalışmaları yapılabilir. Milli Eğitim Bakanlığı Halk Eğitim Merkezlerine bağlı Hayat Boyu Öğrenme birimlerinde gerçekleştirilen çalışmalara Roman vatandaşların dahil edilmesi teşvik edilmelidir.

ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

"İlle de Bir İş Olsun!" projesi katılımcılarıyla çevresel farkındalığı arttırmak amacıyla ağaç dikme çalışmaları yapılabilir. Bu kapsamda çevre örgütleriyle birlikte çevre ile ilgili seminerler düzenlenebilir. İş makinelerinin yağları atık olmaktan ziyade çevreye zarar vermeden geri dönüşümü sağlanabilir. Eğitimlerini tamamlayıp istihdam edilen roman bireyler sosyal çevrede olumlu etki yaratacaklardır ve diğer roman bireylere karşı rol model olarak gösterilebileceklerdir. Bu durum toplumsal bilinçlenmenin yolunu açacak; düzenli yaşam tarzına geçiş ve kötü alışkanlıklardan kurtulmayı sağlayacaktır. Domino etkisi yaratacak olan bu katılım diğer vatandaşları kayıtlı ekonomiye geçiş konusunda teşvik edecek, düzenli yaşam biçimi kültürünün benimsenmesini sağlayacaktır. Diğer toplum dinamikleri tarafından da gözlemlenebilecek olan bu olumlu değişimler, romanlara olan olumsuz algıyı ortadan kaldıracak ve *sosyal içirme* kavramının gereklilikleri yerine getirilmiş olacaktır.

KATILIMCILAR:

1. ABDULLAH ÇİSTİR İZROMDER BAŞKANI
2. DORUK YÜCEL PROJE KOORDİNATÖRÜ
3. SAADET KAHYA PROJE ASİSTANI
4. NEVİN KÜÇÜK KARIYER DANIŞMANI
5. BURAK DERE STAJYER
6. SEREN ÜSTÜNDAĞ STAJYER
7. ŞEVKET ÇETİN STAJYER
8. ÇEMİLE ÇETİN 9 EYLÜL ÜNİV.ÇALIŞMA PSİKOLOJİSİ ANA BİLİM DALI
9. HALİT KESER ÇAĞDAŞ ROMANLAR DERNEĞİ BAŞKANI
10. H.HÜSEYİN KARABACAK SİROMA PROJESİ SOSYAL ARABULUCU
11. HALE ERYILMAZ SİROMA PROJESİ SOSYAL ARABULUCU
12. ERDEM YILMAZ İŞ-KUR MESLEK DANIŞMANI
13. GÜNDÜZ GÜLMEZ
14. LEYLA BİLEN ENERJİ TERAPİSTİ
- 15.

İZMİR ROMANLAR SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ OLARAK tüm katılımcılarımıza katkıları ve destekleri için teşekkür ederiz.

İLLE DE BİR İŞ OLSUN PROJESİ
PROJE EKİBİ ADINA
ABDULLAH ÇİSTİR
DERNEK BAŞKANI